

Ramazan 2020 - gün 20

Halk: **POMAKLAR**

Rodopi Dağları ve
Pomakların yaşadığı yerler

Pomaklar Bulgarca'nın bir diyalektini konuşan müslümanlardır, türkçe bilmezler. Çoğu Rodop Dağları'nda yaşıyorlar. O dağların 2/3 Bulgaristan'da, 1/3 Yunanistan'da bululuyor. Onun dışında Türkiye, Makedonya, Arnavutluk, Kosovo ve Bulgaristan'ın Balkan Dağları'nda küçük gruplar bulunuyor.

Pomakların sayısını hesaplamak son derece zordur. Her devlet onları asimile etmeye, yani halk olarak başka halklara katmaya, kendi özelliklerini unutturmaya çalışıyor. Bulgaristan'da onlara ayrı bir halk değil, ama yüzyıllar önce Osmanlılar tarafından zorla müslümanlaştırılmış Bulgarlar gözüyle bakıyorlar. 'Pomak' sözü 'pomicheni' (yani: acı çeken), ya da 'pomohamedantsi' (müslümanlaştırılmış) sözünden geldiğini söylüyorlar. Halk sayımlarında ayrı bir kategori yok; o yüzden bazı Pomaklar Bulgar olarak geçiyor, başkaları Türk olarak. BG'da belki 100.000 Pomak yaşıyorlar.

Yunanistan'da yaşayan Pomakların sayısını hesaplamak daha da zor. Çünkü hükümet kuzey Yunanistan'da tek bir müslüman azınlığı görmek istiyor. O yüzden oradaki Pomaklara "Siz aslında türksünüz" diyor ve türklerle aynı kategoriye koyuyor. Yunanlara göre Pomaklar eski Trak halkının torunlarıdır, adları da 'Pomaks' sözünden gelirmiş. Onun anlamı işkici: eski Grekler kuzeydeki komşu halkına bu aşağısayıcı ad takarmışlar. Sonra o halk önce bulgarlaştırılmış, sonra müslümanlaştırılmış... diyorlar. Yunanistan'da neli 40.000 Pomak kalmış

Türlere göre ise Pomaklar Peçenek, Kuman ve Avar gibi kimi türk halklarının torunları imiş ve Bulgarlardan önce bile Balkan yarımadasına yerleşmişler. Müslüman oldukları için daha sonra gelen Osmanlılarla işbirlik yapmışlar ve o yüzden Bulgarlar onlara 'pomagaç' (yardımcı) demişler. Pomak adı öyle meydana gelmiş. Türkiye'de bir vakit yüzbinlerce Pomak yaşardı, bugün ise hemen hemen kimse bulgarca konuşmuyor, hepsi asimile olmuşlar.

Pomakların çoğu Rodopi Dağları'nın köylerinde yaşarken geçim sıkıntısı çekiyorlar. Yükseklikte o verimsiz topraklarda ancak patates ve tütün yetiştiriyor; o yüzden kazançları azdır. Binlerce Pomak da büyük şehirlere ya da Avrupa'nın daha zengin devletlerine taşındılar ve orada kendi özelliklerini kaybediyorlar.

Pomaklar hep ayrı yaşadıkları için, dışarıdan gelen insanlara karşı son derece kapalıdırlar ve yabancılara güvenmezler. Bu, müjdelemek şöşn büyük bir zorluk oluşturuyor.

Bulgaristan'ın Rodopi bölgesinde bazı topluluklarda Pomaklıktan gelen imanlılar

bulunuyor: Smolyan, Rudozem, Zlatograd, Gotse Delçev.

Osikovo köyünde tamamen Pomaklardan oluşan tek topluluk ve resmi kilise binası var. Maalesef son yıllarda insanlar köyden göç ettikleri için imanlıların sayısı azaldı.

Yunanistan'da henüz hiç bir müjdeleme yapılmıyor. Zaten o bölgede çok az Yunan toplulukları bulunuyor, ve müjdelemek için fırsatları yoktur.

Dua ihtiyaçları:

1. Rab daha fazla bulgar kardeşleri istek ve fırsat versin, Rodopi'lerde yaşayan Pomaklara müjdeyi ulaştırmak için. Uzak ve egzotik müslüman devletlerine gitmeye heveslenen bulgar kardeşlerimiz, en başta kendi memleketlerinde bulunan müslümanlara şahitlik yapsınlar.
2. Pomaklıktan gelen imanlılar kendi akrabalarına şahitlik yapabilsinler. Onların durumu zordur. Mesihe geldikten sonra nedirler? Pomak bulgar müslüman demektir: müslümanlığı reddettikten sonra sadece 'bulgar' etiketi kalırsa, kendi halkı onlara hain gözüyle bakacaklar. Rab bu konuda özellikle bulgar önderlere hikmet ve anlayış versin.
3. Yunanistan'da da oradaki Pomaklara bulgarca olarak müjdeleyen misyonerler ya da Yunan kardeşler çıksın.

